

Besteed aandacht aan je (g)rassenkeuze

Gras is naast mais de belangrijkste teelt op een melkveebedrijf. Een kwart van het melkveerantsoen bestaat uit gras. Genoeg gras van het veld halen gaat niet vanzelf. De droogte van de afgelopen jaren maakte dat alleen maar duidelijker. Weersomstandigheden en bemesting zijn in belangrijke mate bepalend voor de opbrengst en voederwaarde van gras. Maar er is nog een derde factor van invloed, en die heb je als melkveehouder volledig zelf in de hand: de keuze van je ras.

Joke Pannecouque, ILVO

Oude rassen of rassen die niet op de Belgische rassenlijst staan (rechtse ras) scoren minder goed voor persistentie, waardoor kale plekken ontstaan.

ILVO voert jaarlijks vergelijkende rasproeven uit op meerdere locaties, ook voor Italiaans raaigras. In 2018 werd een uitzonderlijk grote proef aangelegd, met alle 20 rassen van de Belgische rassenlijst. En die leverde verrassende inzichten op. Hierin zitten zowel nieuwe als oude rassen. Het oudste ras staat al sinds 1946 op de rassenlijst. Bovendien werden ook twee populaire rassen opgenomen die niet op de Bel-

gische rassenlijst staan. Deze rassen worden vaak door Belgische landbouwers uitgezaaid, maar werden nog nooit in België getest.

Hogere opbrengst

De resultaten van deze proef zijn heel duidelijk: de nieuwe rassen hebben een hoger opbrengstpotentieel, ook in droge omstandigheden. Op jaarbasis brengen de nieuwste rassen 1,5 tot 2

ton droge stof per ha meer op. Relatief uitgedrukt (waarbij het gemiddelde van alle rassen gelijk is aan 100%) scoren de beste rassen meer dan 105% voor totale drogestofopbrengst, zowel in voorjaars- als najaarszaai. Dit betekent dat een melkveehouder met een gemiddeld bedrijf enkel en alleen door de beste rassen te kiezen 2 ha minder grasland nodig heeft om de koeien op stal een hele winter van gras te voorzien. Dat is 2 ha die vrijkomt voor de teelt van andere gewassen.

Performantere rassen

Veel melkveehouders zaaien Italiaans raaigras in het najaar om vervolgens in het voorjaar één snede te maaien. Nadien wordt de zode vernietigd en wordt opnieuw mais ingezaaid. Italiaans raaigras is hier bijzonder geschikt voor. Het kan minder goed tegen beweiding en je kan het geen jaren laten aanliggen. Maar het kent wel een snelle groei in het voorjaar, waardoor de eerste snede groot kan zijn. Dit geldt voor Italiaans raaigras als soort, maar de proef maakte duidelijk dat ook de rasverschillen groot zijn. En we zien dat de rassen die bovengemiddeld veel kilo's opleveren in die eerste snede bijna allemaal jonger zijn dan 10 jaar. Het gaat om een opbrengstverschil tot bijna 20%. Het is duidelijk dat de grasveredeling grote stappen heeft gezet in de productiviteit van de rassen. Er zijn ook opmerkelijke sprongen gemaakt op het vlak van persistentie, afwezigheid van stengels in het jaar van aanleg en tolerantie tegen roest. De nieuwe rassen zijn persistenter, wat betekent dat er zich minder kale plekken ontwikkelen in de zode, ook tijdens de afgelopen droge seizoenen. Nieuwe rassen vormen bovendien

minder stengels in het jaar van zaaien, wat de kwaliteit en de verteerbaarheid van het geoogste gras zeker ten goede komt. Tot slot zijn nieuwe rassen ook toleranter tegen roest, wat resulteert in een gezonder gewas.

Kies voor rassen op de Belgische rassenlijst

Aan de vergelijkende proef werd ook een ras van de Italiaanse en een van de Poolse rassenlijst toegevoegd. Normaal gebeurt dat niet. Maar omdat deze rassen vaak gekocht worden in België heeft ILVO ze uitzonderlijk toch meegenomen. In de tabel kan je zien dat deze rassen het voor bepaalde aspecten minder goed doen dan de rassen die wel op de Belgische rassenlijst staan. Hieruit kun je toch voorzichtig een les

trekken: je kiest best voor rassen op de Belgische rassenlijst, want die presteren zeker goed onder Belgische groeiomstandigheden.

Objectieve cijfers voor alle voedergewassen

Samengevat loont het om te kijken naar de beschrijvende rassenlijsten van ILVO en op basis daarvan een keuze te maken die het best bij je bedrijfsvoering past. Als onafhankelijk instituut staat ILVO garant voor de objectiviteit van de resultaten. Alle veredelingsbedrijven kunnen rassen aanmelden voor vergelijkende proeven. Dat gebeurt trouwens niet alleen voor Italiaans raaigras, maar voor alle voedergewassen (ook voor andere grassoorten, voederbieten, mais ...) Alle rassenlijsten

zijn makkelijk te hanteren en gratis raadpleegbaar op de website www.ilvo.vlaanderen.be/rassenlijst. Jaarlijks worden ze geüpdatet. Je vindt er dus steeds de meest recente scores van alle nieuwe rassen. ■

 joke.pannecoucque@ilvo.vlaanderen.be, www.ilvo.vlaanderen.be/rassenlijst

Voordelen nieuwe rassen

- Hoger opbrengstpotentieel
- Meer kilo's in de eerste snede
- Betere prestaties onder droge omstandigheden
- Betere verteerbaarheid
- Minder gevoelig voor roest

Kenmerken van de rassen in de proef Italiaans raaigras - Bron: ILVO

Ras	Jaar van opname	Land van opname	Gemiddelde datum aarvorming	Persistentie (1-9)*	Roest- resistentie (1-9)*	Afwezigheid aarvorming in 1e jaar (voorjaarszaai) (1-9)*	DS-opbrengst in najaarszaai: 1e snede**	Totale DS-opbrengst in najaarszaai**	DS-opbrengst in voorjaarszaai jaar 1**	Totale DS-opbrengst in voorjaarszaai (jaar 1 + 2)**
Diploïde rassen										
Meribel	1991	België	12 mei	7,2	5,6	5,8	92	103	93	100
Barelli	2003	België	15 mei	7,0	6,7	7,0	96	103	99	101
Lemtal Rvp	1946	België	15 mei	6,8	5,6	5,8	95	103	89	95
Melfredo	2016	België	15 mei	7,2	7,2	7,5	109	104	104	108
Zarastro	2000	België	15 mei	7,2	6,5	7,0	97	103	93	97
Aeros	2019	België	16 mei	7,0	7,4	7,0	105	103	103	104
Melprimo	2014	België	16 mei	6,9	7,3	7,8	98	107	100	105
Melchior	2004	België	18 mei	6,9	6,9	8,0	94	102	100	103
Melclips	2004	België	19 mei	7,2	6,8	7,0	90	107	99	104
Tetraploïde rassen										
Ds Ronaldo	1991	Italië	7 mei	2,8	6,9	1,0	101	69	85	71
Meroa Rvp	1995	België	11 mei	5,4	5,1	7,0	101	93	94	92
Meritra Rvp	1971	België	12 mei	5,3	5,5	6,5	104	93	90	89
Barmultra li	2008	België	13 mei	7,3	7,3	7,8	109	102	112	106
Fedra	2002	België	13 mei	7,0	5,3	6,3	101	101	98	100
Gemini	1996	België	13 mei	7,0	5,0	6,8	98	102	98	101
Meldela	2016	België	13 mei	7,7	7,2	8,5	102	105	106	105
Messina	2016	België	13 mei	7,0	7,4	8,5	105	99	108	108
Meltop	2008	België	14 mei	7,6	7,4	8,5	99	101	108	104
Turtetra	1975	Polen	14 mei	5,7	6,6	8,0	107	90	104	95
Melodia	2015	België	15 mei	7,4	7,6	7,0	107	108	111	107
Melquatro	2004	België	15 mei	7,2	6,2	7,5	93	101	100	102
Melmia	2009	België	18 mei	7,1	7,1	8,8	100	101	106	103

* Hoe hoger het cijfer, hoe beter. **100 = gemiddelde van alle rassen op de ILVO-rassenlijst